
Mapa de les agències d'avaluació

Gemma Rauret
Universitat de Barcelona

Index

- El perquè de les agències
 - Com són i que fan les agències
 - Tipus d'agències que componen el mapa
 - L'avaluació externa de les agències
 - El reconeixement de les agències a Europa
-

El perquè de les agències

- Les universitats, en virtut de la seva autonomia:
 - són les responsables fonamentals de garantir la qualitat de les seves activitats (formació, recerca, serveis).
 - Han de retre comptes al govern i la societat.
 - Garantir la qualitat implica dos nivells:
 - garantia interna de la universitat
 - garantia externa de la qualitat.
 - Les agències de qualitat són les garants externes de la qualitat.
 - Faciliten la transparència
 - Faciliten el reconeixement mutu
-

Com són i que fan les agències

- ❑ Les agències poden classificar-se en funció a la seva vinculació al govern o a les IES:
 - Agències governamentals
 - Organisme públic independent (ANECA, AQU)
 - Organisme vinculat a les pròpies universitats (EUA)
 - Agències privades reconegudes (ABET, etc.)
 - ❑ La garantia externa de la qualitat es pot enfocar:
 - ❑ com retiment de comptes (acreditació) i
 - ❑ com a millora de la qualitat. Ambdós enfocaments han de ser compatibles.
-

Com són i que fan les agències

- ❑ Nivell: institució o una part (activitats, persones)
 - ❑ Focus de l'avaluació: docència, recerca, gestió
 - ❑ Els avaluadors externs: perfil, selecció i capacitació
 - ❑ Metodologia:
 - Valor que donen a les diferents evidències
 - Mèrits de l'avaluació estandarditzats o no
 - ❑ La naturalesa dels informes
 - ❑ Les conseqüències
-

Com són i que fan les agències

□ Presa de decisions

- Consell de govern: òrgan col·legiat (pot actuar o no com consell d'avaluació)
- Consell d'avaluació o acreditació, (decisiones sobre acreditació, selecció i nomenament d'avaluadors, decisió sobre criteris, mètodes i procediments d'avaluació)

□ Òrgans avaluadors

- (comissions puntuals o permanents). Bàsics en descripció de l'aplicació dels criteris.

□ Execució de les decisions

- Capacitació d'avaluadors i de institucions
 - Aspectes tècnics (guies) i administratius
-

Com són i que fan les agències

Finançament

- Públic
- Quotes de membres
- Pagament de serveis
- Altres. Treball no remunerat d'experts

Independència

- Desvinculació de les decisions d'avaluació de pressions polítiques
 - Independència dels avaluadors
 - No conflicte d'interès amb avaluadors i membres de les agències (personal, professional o ideològic). Acceptació.
-

El tipus d'agències que componen el mapa

- Les agències territorials
 - Estat: ANECA
 - Regionals o autonòmiques: AQU
 - Les agències temàtiques
 - Les xarxes d'agències:
 - Europa : ENQA, ECA
 - Amèrica Llatina: RIACES
 - Global: INQAAHE
 - Altres: Àsia – Pacífic, Àfrica, Països Àrabs... (12)
 - Espanya: REACU
-

El tipus d'agències que componen el mapa: Les agències nacionals/regionals

- ❑ Estats amb un sola agència que inclou diferents regions amb característiques pròpies: UK (QAA)
 - ❑ Estats amb agències regionals però una distribució de funcions a dos nivells:
Alemanya
 - ❑ Estats amb agències nacionals i regionals amb funcions semblants: Espanya (ANECA, AQU)
 - ❑ Agències de estats + regió d'un altre estat que comparteixen llengua: Flandes i Països Baixos (NVAO)
-

El tipus d'agències que componen el mapa: Les agències nacionals/regionals

- Agències que estan orientades a:
 - l'avaluació per a la millora (Suïssa, Suècia, Regne Unit, Finlàndia, ...)
 - a l'acreditació (Alemanya, Holanda, Noruega, Espanya, ...)
 - Avaluen institucions, programes o ambdues segons la situació de la universitat i del marc legal i polític sobre la garantia de la qualitat.
-

El tipus d'agències que componen el mapa: Les agències nacionals/regionals

□ ANECA

- Creada en el 2001 per la LOU com Fundació estatal. Transformada per la LOM LOU en agencia estatal (pendent). Actua a tota Espanya
 - Patronat presidit pel Ministre amb representants de universitats, acadèmics i professionals. No prenen decisions tècniques.
 - Comissions d'avaluació nomenades per la Direcció o el Consejo de Universidades (professorat). Les funcions tècniques depenen de la direcció.
 - Avaluacions: Titulacions, (ex-ante i seguiment), professorat, sistemes de qualitat interna, menció de qualitat, etc.
 - Els informes positius són preceptius per RD.
-

El tipus d'agències que composen el mapa: Les agències nacionals/regionals

□ AQU Catalunya

- Creada en el any 1996 com consorci entre universitats i Generalitat. Transformada en agència per la LUC (2003).
 - Consell de direcció presidit per el President de l'agència, seleccionat pel govern. Direcció seleccionada pel Consell de Direcció.
 - Consells d'avaluació i Comissions nomenades pel Consell de direcció (professorat per la Conselleria)
 - Avaluacions per a l'acreditació regulades pel marc legal (modificació RD 2009), les orientades a la millora a proposta del Consell de Direcció.
Informes positius preceptius
 - Seminaris, estudis, informes
-

El tipus d'agències que componen el mapa: Les agències temàtiques

- ❑ Normalment vinculades a carreres professionals (enginyeria, veterinària, MBA)
 - ❑ En general vinculades a associacions professionals o a associacions d'acadèmics.
 - ❑ Algunes reconegudes pels Estats per exercir la professió: Enginyeria França (CTI), EEUU (ABET)
 - ❑ Promogudes per la Comissió Europea: Eurolabels (Enginyeria EURACE, Química, etc)
-

El tipus d'agències que componen el mapa: Les agències temàtiques

- ❑ Els seus informes no tenen validesa legal si no estan reconeguts pels governs dels països: Treball conjunt amb agències nacionals/regionals
 - ❑ Alguns "labels" són exigents i tenen bona reputació s'empren per captar estudiants internacionals no europeus (per ex. ABET a Europa, veterinària, etc)
 - ❑ Donen més pes als aspectes relatius a la matèria i a la professió (programes, treballs en empreses, professors externs etc.) i als recursos.
 - ❑ En general, les organitzacions o agències temàtiques disposen de finançament privat i finançament per projectes.
-

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes (Europa)

ENQA:

L'Associació Europea per a la Garantía de Qualitat de la Educació Superior

ENQA

- Xarxa d'agències 1998 per recomanació de la Comissió Europea
 - ENQA creada l'any 2000 per promoure la cooperació i per disseminar informació, experiències i bones pràctiques en matèria de garantía de qualitat a l'educació superior a les Agències de Qualitat Europees, autoritats públiques i institucions d'educació superior.
 - Membres: coexisteixen tres tipus de membres de ple dret, candidats i associats
-

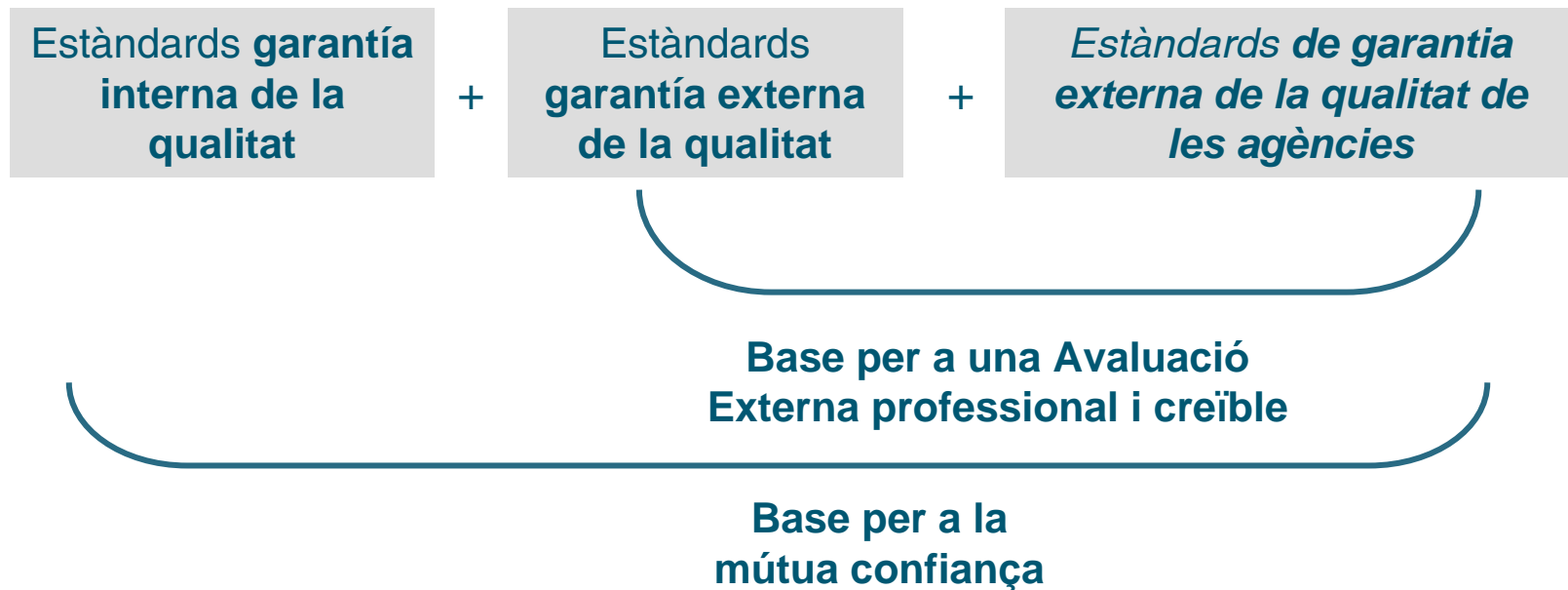
El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes (Europa)

■ Activitats

- Participar activament en el procés de Bolonya (E4, grup de seguiment)
- Desenvolupament dels estàndards i directrius europees ESG
- Participar en la creació d'un registre d'agències
- Avaluació d'agències
- Projectes
- Seminaris

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes. (Europa. ESG)

- ***Eliminar suspicàcies, complaences o toleràncies nacionals***
- ***Els models nacionals de QA han de ser transportables i generar confiança i credibilitat en el context internacional (EEES)***

El tipus d'agències que componen el mapa: Les xarxes. (Europa ESG. Part 1)

1. Polítiques i procediments per a la garantia de qualitat

2. Aprovació, control i revisió periòdica dels programes i títols

3. Avaluació dels estudiants

4. Garantia de qualitat del professorat

5. Recursos d'aprenentatge i suport als estudiants

6. Sistemes d'informació

7. Informació pública

Institucionals

Matèria

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes (Europa)

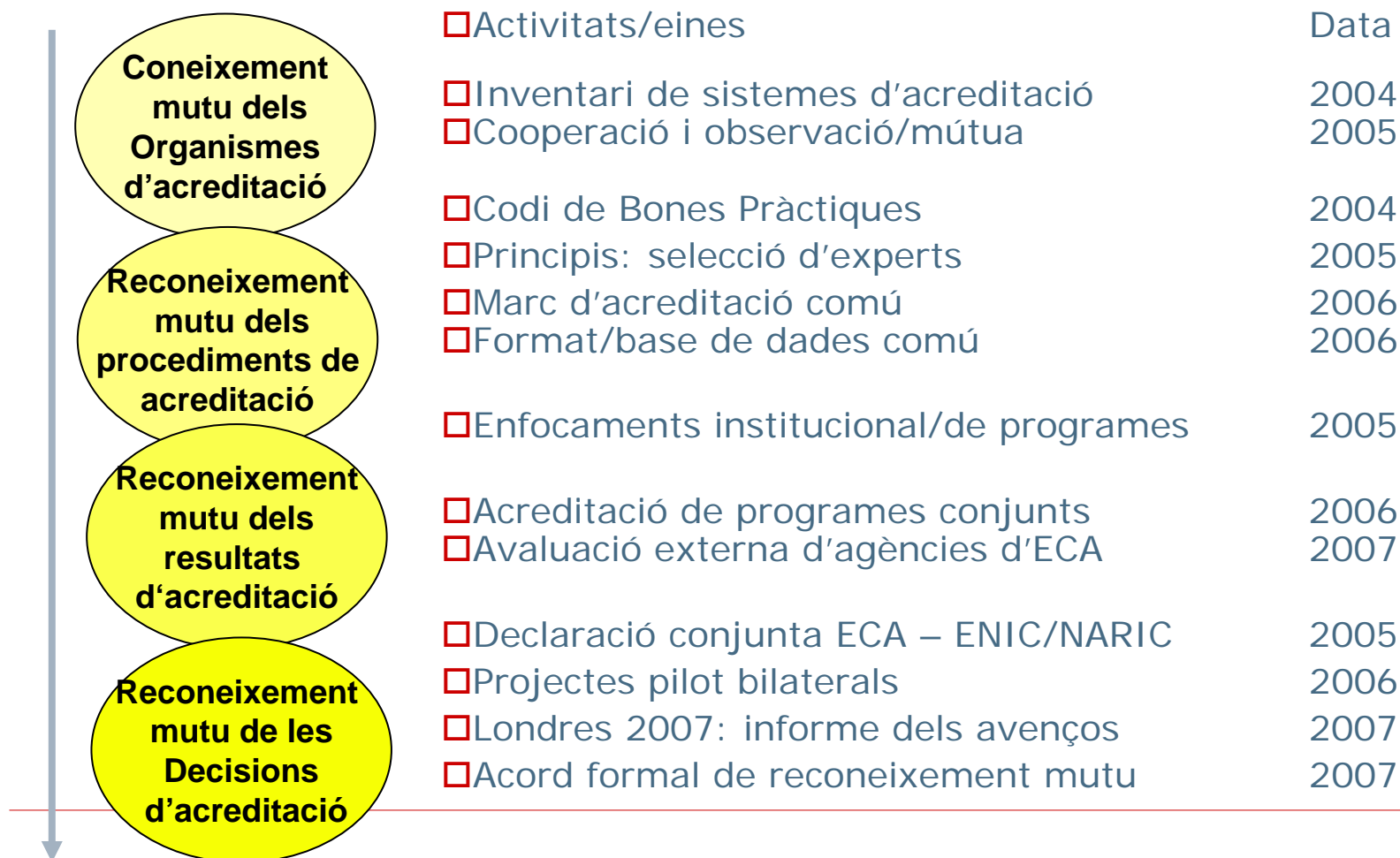
EEES

Eines: xarxa d'agències

Agències d'acreditació: 16
ANECA i AQU
Principis comuns d'actuació
Projectes per a la disseminació
de bones pràctiques
Reconeixement mutu

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes (Europa. ECA)

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes (Amèrica Llatina)

RIACES

RED IBEROAMERICANA PARA LA ACREDITACIÓN
DE LA CALIDAD DE LA EDUCACIÓN SUPERIOR

Característiques

- Associació d'agències de QA i acreditació per a l'ES
- Independent dels governs

Objectius:

- Promoure la cooperació i el bescanvi de bones pràctiques en garantia de qualitat i l'acreditació de l'ES a la regió Iberoamericana
 - Promoure la millora de la QA als països que la conformen
-

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes (Amèrica Llatina)

Membres de RIACES

El tipus d'agències que componen el mapa: les xarxes. INQAAHE

- ❑ Creada a l'any 1991. Té abast mundial
 - ❑ Integra diverses xarxes (Amèrica Llatina i Carib, Asia Pacífic, Països Àrabs, Àfrica, etc)
 - ❑ Té una funció de promoure bones pràctiques en països emergents
 - ❑ Promou l'avaluació de les agències
 - ❑ La UNESCO ha participat en el desenvolupament de xarxes en països emergents
-

L'avaluació externa de les agències

- ❑ El reconeixement dels informes d'avaluació pels governs o més enllà del país passa per l'avaluació de l'agència i la demostració que compleix els estàndards de qualitat.
 - ❑ Les xarxes d'agències ENQA, RIACES O INQAAHE promouen l'avaluació externa de les agències. Totes han publicat criteris i orientacions sobre els principis i valors que han d'orientar l'avaluació externa de les universitats
 - ❑ Tots els principis i criteris tenen molts aspectes en comú
-

L'avaluació externa de les agències: ESG. Part 3

1. Utilització de procediments de garantia externa de qualitat

2. Rang oficial

3. Activitats: dur a terme regularment activitats de garantia externa de qualitat

4. Recursos

5. Declaració de la missió

6. Independència

7. Criteris i processos de garantia externa de qualitat

8. Procediments de retiment de comptes

El reconeixement de les agències a Europa

- EQAR registre europeu d'agències de garantia de qualitat
 - establert en el Comunicat de Londres
 - Per formar part d'EQAR cal complir amb els EGS
 - Actualment 27 membres (5 espanyoles)
 - ANECA i AQU entre els 3 primers

El reconeixement de les agències a Europa

□ Objectius

- Oferir informació transparent sobre les agències fiables en QA
- Servir als interessos de les institucions d'educació superior, els estudiants, agències i els que donen treball.
- Fomentar la confiança i el reconeixement mutu
- Assegurar estàndards comparables i preservar la diversitat
- Facilitar el retiment de comptes de les agències en especial les no europees

□ Obert a tot tipus d'agència

